

**Силабус навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГІЯ РОСЛИН І ТВАРИН»**

Галузь знань: 10 Природничі науки
 Спеціальність: 101 Екологія
 Освітня програма: Екологія
 Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
 Курс:3
 Семестр: 6

Факультет	Природничо-географічний
Кафедра	Хімії, екології та методики їх навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Новікова Тетяна Петрівна Посада: старший викладач кафедри хімії, екології та методики їх навчання E-mail: seminukt@gmail.com
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	5/150
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (28 год.), лабораторні (48 год.), самостійна робота (74 год.).
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є необхідною умовою освітнього процесу, базується на недопущенні практик списування, плагіату, фабрикації. Академічна доброчесність регламентується Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Документи стосовно академічної доброчесності (про запобігання та виявлення академічного плагіату, про курсові роботи, етичний кодекс здобувачів вищої освіти тощо) наведені на сторінці ДОКУМЕНТИ та ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту УДПУ: https://udpu.edu.ua/.</p> <p>Відвідування занять. Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувачу вищої освіти не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання. При об'єктивних причинах пропуску занять, здобувачі вищої освіти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE: https://dls.udpu.edu.ua/. Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти має можливість за власної ініціативи самостійно підготувати доповідь відповідно до тем робочої програми: лекційних, лабораторних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою тематикою дисципліни, або поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем, або дотичних тем; самостійно вибирати тему доповіді використовуючи літературний фонд наукової бібліотеки університету, Інтернет мережі з творчою обробкою отриманої інформації.</p>
Що будемо вивчати?	<p>Виникнення екології рослин як науки. Пристосування рослинних організмів до світлового режиму. Класифікацію груп рослин за реакцією на кислотність.</p> <p>Взаємозв'язки рослинних і тваринних організмів та їхніх угруповань між собою і з навколишнім середовищем, ознайомлення їх із головними екологічними закономірностями функціонування тваринних ценозів.</p>
Чому це треба вивчати?	Курс дисципліни спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системи знань про взаємозв'язки рослинних і тваринних організмів та їхніх угруповань між собою і з навколишнім середовищем, ознайомлює їх із головними екологічними закономірностями функціонування тваринних ценозів.
Яких результатів можна досягнути?	<p>Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення</p>

	<p>ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p> <p>Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.</p> <p>Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p>
Зміст дисципліни	<p>Вступ, предмет, об'єкт та завдання дисципліни.</p> <p>Вчення про екологічні фактори середовища.</p> <p>Тепло та ґрунт як екологічні фактори росту і розвитку рослин.</p> <p>Вода як екологічний фактор розвитку рослин.</p> <p>Адаптація рослин до несприятливих умов навколишнього середовища.</p> <p>Життєві форми рослин як наслідок спряженої еволюції популяцій різних видів у єдиній екосистемі.</p> <p>Екологія рослинних угруповань (синекологія).</p> <p>Фітоіндикація та фітомоніторинг.</p> <p>Предмет екології тварин, його задачі і методи. Основні поняття.</p> <p>Внутрішньовидові угруповання та відносини.</p> <p>Трофічні зв'язки. Взаємовідношення тварин і рослин.</p> <p>Хижаків і їх взаємовідношення з здобиччю.</p> <p>Хімізм середовища і його значення в житті тварин.</p> <p>Значення клімату в житті тварин. Теплообмін тварин і температура середовища</p> <p>Водний обмін тварин, вологість.</p>
Обов'язкові завдання	<p>Підготовка доповідей за заданою проблематикою дисципліни, поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; підготовка до поточного контролю знань, що полягає в опрацюванні контрольних запитань, питань для самодіагностики, самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу за зазначеною тематикою; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до екзамену та лабораторних занять.</p>
Міждисциплінарні зв'язки	<p>Загальна екологія та неоекологія, ландшафтна екологія, природнича екологія, агроекологія.</p>
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Джигиренко В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навч. Посібн. К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. 203 с. 2. Дідух Я.П., Плюта П.Г. Фітоіндикація екологічних факторів. К.: Наук.думка, 1994. 280 с. 3. Ковальчук П.І. Моделювання і прогнозування стану навколишнього середовища: Навч. посібн. К.: Либідь. 2003. 208 с. 4. Лаптев О.О. Екологія рослин з основами біогеоценології. Київ: Фітосоціоцентр, 2001. С.144. 5. Лаптев О.О. Екологія рослин з основами біогеоценології. Київ: Фітосоціоцентр, 2001. С.144. 6. Мусієнко М.М. Екологія рослин: Підручник. Либідь, 2006 432 с. 7. Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування: Навч. посібн. для студ. вищ. закл. Львів; "Новий Світ", 2003. 248 с.
Поточний контроль	<p>Поточне оцінювання на лабораторному занятті; модульний тестовий контроль; оцінка за виконання лабораторних робіт.</p>
Підсумковий контроль	<p>Залік.</p>

Розробник

Тетяна НОВІКОВА